

Persbericht: Jubileumconferentie over ‘de toekomst van de arbeidsverhoudingen’

Op vrijdag 12 oktober as. organiseert de Nederlandse Vereniging voor Arbeidsverhoudingen (NvA) een jubileumsymposium ter ere van zijn 50e verjaardag. In 1968 werd het Nederlandse overlegmodel min of meer bejubeld door de Amerikaanse hoogleraar Windmuller. Een halve eeuw later wordt ernstig getwijfeld aan de toekomst van het nu befaamde ‘poldermodel’.

De NVA werd in 1968 opgericht door Wil Albeda (1925-2014), econoom, CNV-bestuurder, ARP- en CDA politicus en minister van Sociale Zaken tussen 1977 en 1981. Hij wilde met de NvA een platform inrichten voor de uitwisseling van standpunten over de arbeidsverhoudingen. Albeda promoveerde in 1957 bij de Vrije Universiteit in Amsterdam op het proefschrift ‘De rol van de vakbeweging in de moderne maatschappij’. Hierin hield hij een pleidooi voor het ‘pluralistisch’ maatschappelijk systeem in Europa, waar de verschillende partijen en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers door samenwerking en overleg voor stabiliteit zorgen. Dit was verre te verkiezen boven de totalitaire systemen van communisme en nationaalsocialisme én boven het puur kapitalistische systeem van de VS.

Uit het archief van de NvA blijkt dat de opvolger van Albeda, Bram Peper, in de jaren zeventig vooral de rol van de overheid hekelde: ‘het was het derde wiel geworden aan een gammele fiets’. In die periode en zeventig toonden werkgevers en werknemers nog grote interne eenheid. De werknemers waren via hun vakverenigingen en politieke partijen toetreden tot de maatschappelijke elite.

Hoe anders is de discussie vandaag? Door de internationalisering van de economische besluitvorming binnen grote ondernemingen en de Europese Centrale Bank, en de decentralisering van de arbeidsverhoudingen van het nationale naar het bedrijfstak- en ondernemingsniveau, is sprake van sterke diversiteit in de totstandkoming van lonen en arbeidsvoorwaarden. Tegelijkertijd vragen prangende issues zoals de pensioenherziening, de sociale zekerheid voor zelfstandigen zonder personeel en de vormgeving van maatschappelijk verantwoord ondernemen om nieuwe afspraken tussen het kabinet en partijen van werkgevers en werknemers.

Tijdens de jubileumconferentie zullen de volgende sprekers het woord voeren: professor Valeria Pulignano (KU Leuven) over het sociaal compromis in België, Denemarken, Frankrijk en Italië. De vroegere minister van Sociale Zaken en huidig CEO van de Bertelsmannstichting, Aart Jan de Geus, over de uitdagingen van de mondiale economie, demografie en digitalisering in Europese landen. En Frank Kalshoven, de directeur van De Argumentenfabriek en columnist, over de werking van de arbeidsmarkt en sociale zekerheid en wat dat betekent voor toekomstige generaties op de arbeidsmarkt in Nederland.

Informatie voor journalisten: de keynote-speeches zijn toegankelijk voor een breder publiek. In het middagdeel wordt door de jongerenorganisaties van CNV, FNV, ministerie SZW, AWWN een interne discussie gevoerd (binnen de ‘beschutte publieke ruimte’ naar de titel van de jubileumuitgave) over wat jongeren bindt op de arbeidsmarkt. Van het slotpanel van FNV en AWWN kan weer verslag worden gedaan door journalisten.

Plaats: Ministerie SZW, vrijdag 12 oktober, 9.30-16.30 uur. Entree alleen na aanmelding vooraf. Informatie: prof. Marc van der Meer (marc.vandermeer@uvt.nl; tel. 06-12690922); prof. Paul de Beer (p.t.debeer@uva.nl). Website: www.platformarbeidsverhoudingen.nl.